

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
"ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ"



ТАВРІЙСЬКИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК

Випуск 73

Херсон – 2010

ЗЕМЛЕРОБСТВО, РОСЛИННИЦТВО, ОВОЧІВНИЦТВО ТА БАШТАННИЦТВО

Видатися за рішенням Науково-координаційної ради Херсонської області Півдня наукового центру Національної академії наук України, вченої ради Херсонського державного аграрного університету та Президії Української академії аграрних наук з 1988 року. Зареєстрований у ВАК України в 1997 році "Сільськогосподарські науки", перереєстрацію пройшов у червні 1999 року (постанова президії ВАК №1-05/7), у лютому 2000 року (№2-02/2) додатково "Економіка в сільському господарстві", у червні 2007 року (№1-06/3) додатково "Іхтіологія" та у квітні 2010 року "Сільськогосподарські науки" (№1-06/3). Свідоцтво про державну реєстрацію KB №13534-2508 ПР від 10.12.2007 р.

Рекомендовано до друку вченою радою Херсонського державного аграрного університету 20.11.2010 року (протокол № 5).

Редакційна колегія:

Ушакаренко В.О.	– д.с.-г.н., професор, академік УААН (головний редактор);		
Коваленко П.П.	– д.с.-г.н., професор, чл. кор. УААН (заст. головного редактора);		
Мельник П.Н.	– к.с.-г.н., професор (заст. головного редактора);		
Лихарев В.В.	– к.с.-г.н., доцент (відповідальний редактор);		
Андрієв О.М.	– д.б.н., професор;	Лимар А.О.	– д.с.-г.н., професор;
Коваленко В.В.	– д.с.-г.н., професор;	Мармуть Л.О.	– д.е.н., професор;
Коваленко М.Ф.	– д.б.н., професор;	Миколайчук Н.С.	– д.е.н., професор;
Коваленко В.О.	– д.с.-г.н., професор;	Міхеєв Є.К.	– д.с.-г.н., професор;
Галамашова І.В.	– д.с.-г.н., професор;	Нежлукченко Т.І.	– д.с.-г.н., професор;
Григорівська Л.М.	– д.в.н., професор;	Орлюк А.П.	– д.б.н., професор;
Данилін В.М.	– д.в.н., професор;	Пелих В.Г.	– д.с.-г.н., професор;
Даброн В.В.	– д.с.-г.н., професор;	Пилипенко Ю.В.	– д.с.-г.н., професор;
Сатушанко М.Ю.	– д.б.н., професор;	Салатенко В.Н.	– д.с.-г.н., професор;
Зубанко В.В.	– к.ю.н., доцент;	Соловйов І.О.	– д.е.н., професор;
Кудршов В.П.	– д.в.н., професор;	Ушкаренко Ю.В.	– д.е.н., професор;
Лавриненко Ю.О.	– д.с.-г.н., професор, чл.-кор. УААН;	Філіп'єв І.Д.	– д.с.-г.н., професор;
Лазер П.Н.	– к.с.-г.н., професор;	Ходосовцев О.Є.	– д.б.н., професор;
		Червін І.І.	– д.в.н., професор;
		Шерман І.М.	– д.с.-г.н., професор.

УДК 634.8:631.5

ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРОМИСЛОВИХ НАСАДЖЕНЬ ВИНОГРАДУ ПІСЛЯ ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВ ЗИМІВЛІ 2009-2010 РОКІВ

В.О.УШКАРЕНКО – д.с.-г.н., професор, академік НААНУ,
Херсонський ДАУ,
І.В.ШЕВЧЕНКО – д.с.-г.н., професор, НЦ ІВІВ
ім. В.Є.Тайрова,
М.В.МИНКІН – к.с.-г.н., доцент, Херсонський ДАУ

Постановка проблеми. Багаторічна практика промислової культури винограду свідчить, що стан насаджень, їх продуктивність, строки експлуатації зумовлюються багатьма фактами, проте визначним є пошкодження вічок, однорічних пагонів, тканин багаторічної деревини та коренів у період зимівлі куців. Вивченню цієї проблеми присвячені чисельні роботи як вітчизняних, так і закордонних учених-виноградарів та фахівців-практиків. Автори розглядають різні версії та обставини, що впливають на стан насаджень, їх зимо- та морозостійкість, фіксуючи щоразу нові випадки пошкоджень, їх особливості, можливі головні обставини, що зумовили ці явища та можливі прийоми попередження або зменшення негативного впливу екстремальних умов.

Завдання і методика досліджень. У більшості випадків за період зимівлі винограду пошкоджуються центральні та замісні бруньки, що суттєво обмежує можливість формування необхідного навантаження куців пагонами, зменшує урожайність насаджень. Відсутність пошкоджень однорічних пагонів, багаторічної деревини та коренів дозволяє відновити формування куців, їх урожайність протягом одного року. Проте періодично виноградники зазнають більш тяжких пошкоджень, унаслідок чого гинуть вічка, однорічні пагони та частково корені. Такий характер пошкоджень на довгий час виводить насадження з нормального стану, і до повного їх відновлення, якщо це взагалі можливо та доцільно, потрібно 2-4 роки. За останнє століття значні пошкодження виноградників спостерігалися 24 рази, з яких у 10 випадках були пошкоджені багаторічна деревина та корені.

Періодичні пошкодження винограду пов'язані не тільки з екстремальними умовами зимівлі, а значною мірою зумовлені антропогенним чинником, зокрема – чисельними та систематичними порушеннями технології створення виноградників та їх культивування, що в подальшому проявляється, перед усім, за несприятливих обставин вегетації та наступної зимівлі. У цьому сенсі не стала виключенням і зи-

Таврійський науковий вісник: Науковий журнал. Вип.73. –Херсон: Айлант. 2010. –370 с.

У збірнику подаються результати наукових досліджень теоретичного та практичного характеру з різноманітних питань розвитку регіонів України та їх агропромислових комплексів. Розрахований на наукових працівників, докторантів, аспірантів, магістрантів, викладачів вищих навчальних закладів і виробничників, які працюють над вирішенням актуальних проблем розвитку регіонів України та їх агропромислових комплексів.

© ХДАУ, 2010
© Айлант, 2010

ЗМІСТ

ЗЕМЛЕРОБСТВО, РОСЛИННИЦТВО,
ОВОЧІВНИЦТВО ТА БАШТАННИЦТВО

1.	Ушкаренко В.О., Шевченко І.В., Минкін М.В. – Продуктивність промислових насаджень винограду після екстремальних умов зимівлі 2009-2010 років.....	3
2.	Ушкаренко В.О., Петрова К.В., Новак О.Л. – Вирощування буряку столового для тривалого зберігання в умовах півдня України.....	7
3.	Конопля М.І., Курдюкова О.М., Мельник Н.О. – Ефективність застосування грамініцидів у посівах соняшника в степу України.....	13
4.	Базалій В.В., Кононенко В.Г. – Буркун білий дворічний на засолених каштанових ґрунтах південного степу України.....	19
5.	Гамаюнова В.В., Казанок О.О. – Вплив умов вирощування на врожайність сортів сої в південній зоні України.....	24
6.	Мармуль Л.О., Пелих І.В. – Напрями підвищення ефективності використання інноваційно-інвестиційного потенціалу аграрних підприємств Херсонської області.....	29
7.	Соколовська І.М., Конопля М.І., Махмуд Моххамед Сулейман Аль-Бдур – Строки сівби та норми висіву озимого ячменю у північному степу України.....	35
8.	Ревтьо О.Я. – Вплив елементів технології вирощування на забур'яненість посівів кукурудзи середньоранньої групи стиглості за умови зрошення на півдні України.....	40

ТВАРИННИЦТВО, КОРМОВИРОБНИЦТВО, ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА
ПЕРЕРОБКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

9.	Піщан С.Г., Литвищенко Л.О., Мартиненко А.В., Піщан І.С. – Фізіологічні та продуктивні якості молодих корів чорно-рябої породи на ранній стадії післяродового періоду.....	45
10.	Войналович С.А., Сахацький Г.І. – Вплив середовища на плодючість качок.....	54
11.	Вовченко Б.О., Свістула М.М., Скрепець В.І. – Вплив різної за структурою раціонів годівлі на кількісні і якісні показники вовни ярок.....	59
12.	Білан А.В., Царенко Т.М. – Вивчення токсинуутворюючих властивостей <i>Fusarium moniliforme</i> Sheldon ізольованого з зернових України.....	65
13.	Приймак В.В. – Удосконалення інкубації качиних яєць кросу «Благоварський».....	72
14.	Туніковська Л.Г. – Якість м'яса свиней залежно від співвідношення констант росту.....	76

15.	Папакіна Н.С., Масюткін А.М. – Показники продуктивності селекційного ядра овець таврійського типу ВЛТ «Червоний чабан» Каланчацького району Херсонської області.....	80
16.	Галушко І.А. – Особливості екстер'єру та молочної продуктивності у корів голштинської породи зарубіжної і вітчизняної селекції.....	86
17.	Калиниченко Г.І., Коваль О.А., Кислинська А.І. – Формування відтворювальних якостей ремонтних свинок залежно від інтенсивності росту.....	90
18.	Омельчук В.І. – Гематологічні і біхімічні показники крові свиней при інбридингу і аутбридингу порід дюрок і великої білої.....	95
19.	Круковська О.В. – Організаційно-економічні аспекти ефективності надання ветеринарних послуг.....	99
20.	Леонтьєв В.В. – Вплив генеалогічної належності свиноматок та кнурів-плідників української м'ясної породи на їх відтворювальні якості.....	104
21.	Пересунько А.В. – Закономірності росту ремонтного молодняка птиці яєчних кросів.....	109
22.	Михальська Л.П., Царенко Т.М., Мельник А.В., Білан А.В. – Показники білкового обміну у перепелів за різної кількості соняшникової макухи в раціоні.....	110
23.	Сморочинський О.М., Оськін О.В. – Удосконалення технологій виготовлення делікатесів з м'яса птиці.....	111
24.	Балабанова І.О., Горбонов Д.В. – Характеристика мінерального молока та вплив її на технологію сиру.....	114

МЕЛІОРАЦІЯ І РОДЮЧІСТЬ ҐРУНТІВ

25.	Морозов В.В., Братченко О.М., Козленко В.В. – Формування якості поливної води Інгулецької зрошувальної системи: проблеми, перспективи.....	111
26.	Коковіхін С.В., Писаренко П.В., Грабовський П.В. – Вплив режимів зрошення та фону живлення на параметри водоспоживання та продуктивність сортів твердої озимої пшениці в умовах півдня України.....	143
27.	Бабушкіна Р.О., Колесніков В.В. – Використання відсівань місцевих вапнякових родовищ для хімічної меліорації солонцевих ґрунтів.....	151
28.	Колеснікова К.В. – Гідрогеолого-меліоративний стан зрошуваних земель у СТОВ «Україна» та «Зарічне» Джанкойського району АР Крим.....	156
29.	Морозов О.В., Пічура В.І. – Ефективність упровадження експрес-методів моделювання і прогнозування показників родючості ґрунтів.....	162

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА АПК, РОЗМІЩЕННЯ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ, ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ Й ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

30.	Мармуль Л.О., Сагун А.Ж. – Логістичне забезпечення організації збутової діяльності.....	173
31.	Колесник Ю.В. – Деякі особливості та тенденції розвитку сучасного світового ринку.....	178
32.	Коваль С.В. – Професійна етика як невід'ємна складова обліково-аудиторської діяльності в аграрному секторі економіки.....	182
33.	Сухоруко О.В., Новосьолова О.С. – Оцінка боргової політики України та її вплив на стан державних фінансів.....	187
34.	Фомішина В.М. – Пріоритетні напрями сучасного соціально-економічного розвитку України.....	194
35.	Мовчан Т.В. – Еколого-економічні проблеми землекористувань Одещини.....	201
36.	Дмитренко Г.В. – Механізми контрольних повноважень вищих органів влади України.....	205
37.	Орленко О.В. – Фінансовий механізм державної підтримки аграрного сектора України.....	212
38.	Гапоненко Л.В. – Оцінка використання земельних ресурсів та проблеми відновлення порушених земель.....	217

ПІДПРИЄМНИЦТВО, МЕНЕДЖМЕНТ, МАРКЕТИНГ, ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГАЛУЗЕЙ АПК, ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ

39.	Ушкаренко Ю.В. – Досвід розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації у країнах з розвинутою ринковою економікою.....	223
40.	Дебров В.В., Торська С.М. – Пріоритетні напрями державної підтримки фермерських господарств Херсонської області.....	232
41.	Тарасюк Г.М. – Правові засади забезпечення якості та безпеки харчової продукції та їх місце в системі планування діяльності підприємств харчової промисловості.....	238
42.	Стовба Т.А. – Проблеми та перспективи розвитку морського транспорту України.....	250
43.	Коваленко О.Ю. – Методи стохастичного моделювання в економічному аналізі господарської діяльності підприємства.....	261
44.	Захарченко Р.М., Сидорук М.В., Сидорук В.В. – Захист інтересів учасників корпоративних відносин при управлінні підприємством.....	268
45.	Мохненко А.С. – Методичні основи оцінки розвитку і функціонування фермерських господарств.....	272

46.	Пристемський О.С. – Шляхи підвищення конкурентоспроможності фермерських господарств Херсонської області.....	279
47.	Подаков Є.С. – Основні напрями та перспективи сталого розвитку зернового ринку.....	284
48.	Ненько С.К. – Підґрунтя економічної роботи на аграрних підприємствах.....	289
49.	Жуйков С. Г. – Методичні аспекти процесу інвестиційного кредитування в банках.....	294
50.	Ковальов С.О. – Стан та перспективи кредитування фермерських господарств кредитними спілками.....	302
51.	Гергец А.І., Назарова О.П. – Когнітивне моделювання інвестиційної діяльності у сільському господарстві Запорізької області.....	308
52.	Якуша Я.В. – Екологічне оподаткування як інструмент державного регулювання розвитку паливно-енергетичного комплексу.....	313

ХРОНІКА ТА ІНФОРМАЦІЯ

53.	Шерман М.І. – Визначення рівня знань студентів екології з дисципліни "Інформатика і системологія" засобами комп'ютерного тестування.....	319
54.	Шерман М.І., Степаненко Н.В. – Використання ІКТ у навчальному процесі студентів екології.....	327
55.	Мирзов Н.С. – Определение факторов внешней среды, действующего на организацию бизнеса в регионе Азербайджана.....	333
56.	Кияновський О.М. – Особливості формування витисненої іонообмінної хроматограми.....	330

Анотації..... 341

Положення про фахове наукове видання "Таврійський науковий вісник"..... 364

Іменний покажчик..... 365

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.96. – К.: Преса України. – 1997. – 80 с.
2. Виконавча влада і адміністративне право / За заг. ред. В.Б.Аве'рянова. – К.: Видавничий дім «Ін-Юре», 2002. – 668с.
3. Закон України «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні»
4. Г.Дмитренко Г.В. Концептуально-методологічні історичні основи організації і здійснення державного фінансового контролю в Україні / Монографія. К.: АДЕФ – Україна, 2009. С. 82-92.

УДК 338.43.02

ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ АГРАРНОГО СЕКТОРА УКРАЇНИ

О.В.ОРЛЕНКО – ст. викладач, Міжнародний університет бізнесу і права, м. Херсон

Постановка проблеми. Дослідження сучасного стану державного регулювання аграрного сектора набуває важливого значення з огляду на незаперечну значущість сільського господарства для економіки країни. Окреслення існуючих проблем у фінансуванні сільського господарства має стати підґрунтям для формування державної концепції підтримки аграрного сектора та розробки відповідних законодавчих актів для її реалізації відповідно до цілей та завдань міжнародного етапу розвитку економіки країни, а також у контексті членства України у Світовій організації торгівлі та реалізації стратегії економічної інтеграції. На сьогодні потребують більш повного розкриття питань оцінки ефективності бюджетної підтримки аграрного сектора, відповідності обсягів та структури підтримки сучасним світовим тенденціям. Актуальними є проблеми доцільності запровадження нових бюджетних програм, а також розбудови економічної, інформаційної, організаційної та нормативно-правової складових механізму регулювання аграрного сектора.

Сучасні тенденції світового ринку засвідчують зростаючу значущість продовольчого ресурсу, який в умовах високих темпів зростання світового населення та фізичної обмеженості світових сільськогосподарських угідь уже в коротко- та середньостроковій перспективі може стати дефіцитом із значною перспективою цінового зростання. Згідно з доповіддю експертів ООН у сучасному світі нараховується 925 млн. голодуючих (у 2003 – 2005 рр. ця цифра становила 854 млн., у 2007 р. – 854 млн. відповідно). Експертне середовище обґрунтовує настання, слідом за сучасною фінансовою кризою, економічної, енергетичної та житлової криз, з яких продовольство вийде найбільш небезпечною.

Стан вивчення проблеми. Проблемам державного регулювання аграрного сектора присвятили свої праці зарубіжні та вітчизняні вчені: М.Аткінсон, Д.Вінсент, Т.Джослінг, К.Зулауф, Дж.Кейнс, Ж.Кірпатрік, У.Кьостер, У.Мойер, С.Робінсон, Л.Стокель, Л.Твіттен, М.Трейсі, Л.Штріве, Н.Борхунов, Р.Качуков, Є.Єрова, І.Ушачов, В.Хужин, О.Шик, П.Гайдуцький, М.Гладій, М.Дем'яненко, С.Дем'яненко, С.Зоря, І.Кобута, М.Кропивко, П.Лайко, П.Стецюк, В.Онегіна, О.Осташко, П.Саблук.

Однак проблема комплексного дослідження державної підтримки аграрного сектора вирішена ще не повністю. У той же час питання, пов'язані із сутністю функціонування і ефективного використання фінансового механізму, вимагають подальшого дослідження.

Завдання і методика досліджень. Особливість агропромислового комплексу України полягає в тому, що необхідність фінансових ресурсів у галузі, а також надходження коштів від продажу виробленої продукції має переважно сезонний характер. У періоди між цими періодами підприємства користуються запозиченими коштами. Агропромисловий комплекс, а особливо сільське господарство, є однією з найбільш затратних з точки зору фінансування галузей економіки держави. Існує постійна необхідність у державній підтримці та залученні кредитних ресурсів.

Аналіз ситуації, що склалася сьогодні, виводить на поверхню такі недоліки в організації фінансування підприємств агропромислового комплексу, недостатність контролю за використанням коштів. Отже, важливим елементом зростання ефективності використання грошових ресурсів є пошук шляхів удосконалення побудови фінансового механізму аграрних підприємств.

Аграрний сектор практично у всьому світі має державну підтримку в тій або іншій формі, що зумовлено як специфікою аграрного виробництва, так і його надзвичайно важливим значенням для національної безпеки будь-якої країни. Зокрема, країни Європейського Союзу, США, Японії мають довготривалий історичний досвід функціонування системи державної підтримки аграрного сектора. Рівень державної підтримки має забезпечувати стабільні темпи розвитку аграрного сектора, унеможливаючи збитковість сільськогосподарських підприємств. У зв'язку з тим, що Україна проголосила курс на економічну інтеграцію та створення зони вільної торгівлі з ЄС, важливим є розв'язання комплексу питань, пов'язаних із запровадженням в Україні прийнятих в ЄС форм і методів регулювання міжнародної торгівлі, діяльності та сприяння державної регулювання розвитку аграрного сектора. Аграрна політика Європейського Союзу націлена на підвищення ефективності виробництва. На першому місці стоїть збільшення обсягів його аграрної продукції. Нова система дотацій передбачає також підвищення її якості, відповідність екологічним стандартам. Для ефективного здійснення зовнішньоекономічних операцій

цій, у тому числі відповідно до прийнятих країною зобов'язаннями зі вступом до СОТ та адаптації економічної системи до норм права Європейського Союзу, Україні потрібен розвиток відповідних правових інститутів.

Приєднавшись до СОТ, Україна з одного боку, має інструменти виходу на зовнішні ринки, – відкриваються серйозні можливості щодо експорту вітчизняної сільськогосподарської продукції, з іншого – пільгового імпорту відповідної продукції з інших країн світу.

Механізм фінансування агропромислового комплексу включає декілька напрямів, одним з яких є державна підтримка. Пряма державна підтримка надається шляхом прямого фінансування, бюджетних субсидій, субвенцій, дотацій, надання кредитів під державні гарантії, створення цільових фондів. Непряма державна підтримка здійснюється через фінансування науки, що займається дослідженнями сільського господарства, наданням податкових преференцій, сприяння розвитку інфраструктури села.

Оскільки обсяги прямої державної підтримки аграріїв (видатки так званої "жовтої скриньки") обмежуються правилами СОТ, то перед урядовцями аграрного блоку стоїть завдання з формування бюджетних програм, що належать до так званої "зеленої скриньки", обсяги якої не обмежуються. Безумовно, це пов'язано з певними ускладненнями. Зокрема нормативного та законодавчого забезпечення, відпрацювання фінансових механізмів тощо.

Переважна більшість програм державної підтримки аграрного сектора України належить до "жовтої скриньки". "Жовта скринька" – програми, спрямовані на стимулювання виробництва та підвищення прибутковості (підтримка цін на продукцію, здешевлення вхідних матеріально-технічних ресурсів, ін.). У таблиці 1 наведено основні бюджетні програми, що відносяться до цієї категорії.

Фінансування за програмою "Компенсація Пенсійному фонду втрат від застосування платниками фіксованого сільськогосподарського податку спеціальної ставки по сплаті збору на обов'язкове пенсійне страхування" у 2010 році не передбачено, і це при тому, що діє вона з 2005 року (тоді на неї припадало 26,9% коштів від загальної суми дотації). За програмами "Здійснення фінансової підтримки підприємств агропромислового комплексу через механізм здешевлення кредитів", "Селекція у рибному господарстві" та інші спостерігається аналогічна тенденція.

За умовами СОТ, фінансування таких програм, як пільгове кредитування сільгоспвиробників за рахунок бюджету; дотації аграріям, у тому числі на племінне тваринництво, елітне насінництво; списання боргів; закупівлю у виробника товарів за цінами, які перевищують ринкові; надання сільгоспвиробнику товарів та послуг за цінами, нижчими від ринкових можливе або на мінімальному рівні, тобто не більше 5% вартості відповідної валової продукції (умова de minimis

5%), або за умови, якщо це не справлятиме негативного впливу на торгівлю чи виробництво. Із таблиці 1 видно, що бюджетне фінансування цих програм поступово скорочується. Тобто саме до "жовтої скриньки" належать заходи державної підтримки, які останнім часом мали позитивний вплив для аграріїв. Зокрема, це часткова компенсація агровиробникам, облікової ставки за користування кредитами; доплата сільгоспвиробникам за виробництво продукції відповідної якості; списання господарствам боргів перед державою.

Таблиця 1 – Бюджетні дотації, що відносяться до категорії "жовта скринька"

Найменування статей бюджетних видатків	Рік, тис. грн.		
	2008	2009	2010
Селекція в тваринництві та птахівництві на підприємствах агропромислового комплексу	1250000	300000	80000
Селекція в рослинництві	90000	30000	40000
Фінансова підтримка фермерських господарств	60000	20000	-
Закладення і нагляд за молодими садами, виноградниками та ягідниками	370800	453600	476000
Часткова компенсація вартості складної сільськогосподарської техніки вітчизняного виробництва	100000	-	-
Надання кредитів фермерським господарствам	60000		
Здійснення фінансової підтримки підприємств агропромислового комплексу через механізм здешевлення кредитів	1650000	300000	-
Державна підтримка розвитку хмелярства	41200	50400	84000
Компенсація Пенсійному фонду втрат від застосування платниками фіксованого сільськогосподарського податку спеціальної ставки по сплаті збору на обов'язкове пенсійне страхування	1167126	626223	-
Селекція у рибному господарстві	13420	3000	-

У високорозвинутих країнах дана підтримка сільського господарства набагато вища. За офіційними даними, щороку у світі на субсидування аграрного сектора економіки використовується щонайменше 355 – 360 млрд дол. США. На високорозвинуті країни, яких небагато, припадає 70% від цієї суми. Так ціна на пшеницю там демпінгова на 18 – 20%. Це наслідок того, що у Євросоюзі та США традиційно існують великі внутрішні субсидії для сільського господарства і їм вигідніше продавати продукцію на експорт, щоб у такий спосіб контролювати певні ринки збуту своєї продукції.

У нашій країні існує тенденція до зростання частки заходів "зеленої скриньки" у структурі державної підтримки аграрної сфери. Як показує досвід інших країн з перехідною економікою – членів СОТ, ця тенденція триватиме і підсилуватиметься в подальшому. Зокрема у Чехії, Польщі, Словенії протягом перехідного періоду частка заходів "зеленої скриньки" поступово зростала і протягом 1996 – 1998 років почала переважати у структурі підтримки сільського господарства. За да-

ними секретаріату СОТ, у 1998 році частка "зеленої скриньки" у бюджеті державної підтримки Чеської республіки склала 86,2%, Польщі – 73,8%, Словенії – 60,8%. Тенденція до зростання підтримки сільського господарства заходами "зеленої скриньки" є характерною ознакою для розвинутих країн. Зокрема, за даними того ж джерела, з 1995 по 2001 роки витрати на "зелену скриньку" збільшилися у країнах ЄС на 56%, Австралії – на 53%.

Висновки та пропозиції. Агропромисловий комплекс України під час кризи має стати локомотивом національної економіки. Після вступу України до СОТ дедалі більшої актуальності набувають питання структурної перебудови національної економіки, зокрема, підвищення рівня стандартів виробництва та управління в агропродовольчому секторі, налагодження нових ефективних фінансових механізмів державного захисту національних сільськогосподарських товаровиробників.

В Україні зростання підтримки села заходами "зеленої скриньки" означає, що поступово відбуватиметься зміщення акцентів бюджетної підтримки сільського господарства з підтримки сільськогосподарських підприємств у бік підтримки розвитку сільської місцевості. Як в країнах Центральної та Східної Європи, ці тенденції посилюватимуться в ході Європейської інтеграції України, адже розвиток сільської місцевості у країнах ЄС є рівно паритетним напрямом аграрної політики поряд із підтримкою сільськогосподарських виробників. Державну підтримку треба концентрувати на програмі стимулювання органічного землеробства та тваринництва. Використання синтетичних мінеральних добрив і хімічних засобів захисту рослин з року в рік забруднює ґрунт та знижує якість культури землеробства і руйнує природну екосистему. Україна за своїм природно – кліматичним та ресурсним потенціалом має можливість зайняти одне з провідних місць у світі серед виробників сільськогосподарської органічної продукції та її експорту на світовий ринок, а також для її постачання на внутрішній ринок.

Перспективи подальших досліджень. Фінансування аграрної галузі за останній період характеризується скороченням кількості програм, на які надається державна підтримка. Доступність кредитних ресурсів також є обмеженою. Ось чому у ситуації, що склалася, потрібно більше уваги приділяти пошуку можливостей удосконалення механізму фінансування агровиробників. Система механізмів державної підтримки аграрної сфери в розвинених зарубіжних країнах характеризується не стільки стимулюванням виробництва (хоча, наприклад, податки виступають як механізм стимулювання сільськогосподарського виробництва або його обмеження, а зниження податкового тиску дає можливість на макроекономічному рівні підвищити стабільність функціонування господарського механізму фермерського виробництва, збільшити обсяги оборотних засобів і підняти рівень самофінансування), скільки рішенням соціальних завдань – підтрим-

ка рівня доходів фермерів, розвиток сільської інфраструктури й природоохоронні заходи.

Що стосується державної політики підтримки аграрного сектора в Україні, то вона повинна в сучасних умовах стосуватися, насамперед, стимулювання вітчизняного виробництва сільськогосподарської продукції та реалізації експортноорієнтованої стратегії його розвитку, що слугуватиме поштовхом для зростання всієї економіки країни і на цій основі підвищення рівня життя населення України.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Демьяненко С. Общая аграрная политика ЕС: Сущность тенденции и значение для Украины // Экономика управления АПК. – № 3 – 2008. – С. 80-86.
2. Домбровська С.О. Удосконалення державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників зерна // Проблеми економіки агропромислового комплексу і формування його кадрового потенціалу: Кол. моногр.: У 2 т. / За ред. П.Т.Саблука, В.Я.Амбросова, Г.ЄМазнева – К.: ІАЕ, 2000 – Т. 2. – С. 517-523.
3. Кобута І Сеперович Н. Політика деяких країн у ціноутворенні на сільськогосподарську продукцію // Пропозиція. – 2010. – № 1. – С. 110-111.
4. Корецький М.Х. Державне регулювання аграрної сфери у ринковій економіці: Монографія. – К.: Вид-во УАДУ 2007. – 260 с.
5. Кучуков Р. Ценообразование в АПК стран с развитой рыночной экономикой // АПК: экономика, управление – 2009 – № 7. – С. 50-56.
6. Продовольчий комплекс України: стан і перспективи розвитку / Л.В.Дейнеко, П.І.Коренюк, Е.І.Шелудько; За ред. чл.-кор. НАН України Б.М. Данилишина. – К.: Наук. думка, 2007. – 276 с.
7. Офіційний сайт Міністерство Аграрної політики України // www.minagro.kiev.ua
8. Офіційний сайт Державного комітету статистики України // www.ukrstat.gov.ua

УДК 332.365

ОЦІНКА ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ТА ПРОБЛЕМИ ВІДНОВЛЕННЯ ПОРУШЕНИХ ЗЕМЕЛЬ

Л.В.ГАПОНЕНКО – здобувач, Європейський
університет¹

Постановка проблеми. Для світової та вітчизняної наукової думки сьогодні стає вже загальноприйнятою необхідність екологічно збалансованого розвитку економіки. Нагальна потреба гармонійного співіснування природи, суспільства і суспільної економіки, очевидно,

Науковий журнал
ТАВРІЙСЬКИЙ НАУКОВИЙ ВІСНИК

Випуск 73

Англійський переклад – Чеканович В.Г.
Коректори – Берегова Г.Д., Рупташ Н.В.
Технічний редактор – Дудченко С.Г.

Підписано до друку 13.12.2010.
Формат 60x84 1/16. Папір офсетний. Друк різнографія.
Гарнітура Arial. Умовн. друк. арк. 23,125. Наклад 300.

Видруковано у ТОВ "Айлант"
73000, Україна, м.Херсон, пров. Пугачова, 5/20.
Свідоцтво про реєстрацію ХС №1 від 20.08.2000 р.
Тел. 26-67-22, 49-33-48.